

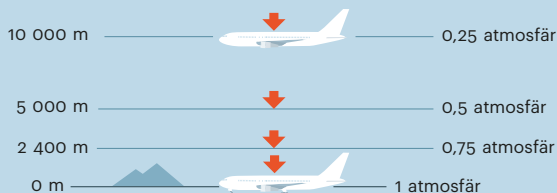
Så funkar tryckkabinen

Tryckkabiner började införas kring 1940 för att flygplanen skulle kunna flyga på molnfri höjd samt få lägre luftmotstånd. En tryckkabin ska hålla trycket uppe – ändå slår det lock för öronen när flygplan startar och landar. Varför då? F&F reder ut.

Av Anders Nilsson & Johan Jarnestad

AVVÄGNINGEN MELLAN KOMFORT OCH EKONOMI

När ett flygplan stiger sänks trycket i kabinen till cirka 0,75 atmosfärs tryck, motsvarande cirka 2 400 meters höjd. Det är en kompromiss mellan komfort och ekonomi: Lägre tryck skulle vara obehagligt eller ohälsosamt, högre tryck skulle kräva tyngre konstruktion och mer bränsle. På 10 000 meters höjd är lufttrycket cirka 0,25 atmosfärer. Med sänkt tryck i kabinen blir tryckskillnaden mot omgivning ca 0,5 atmosfärer i stället för 0,75.

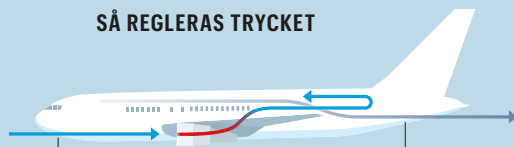

0,25

ATMOSFÄRERS TRYCK

0,75 ATMOSFÄRERS TRYCK

SÅ REGLERAS TRYCKET

INGÅENDE LUFT

Frisk luft till kabinen hämtas i jetmotorn, där luft komprimeras till högt tryck. Den kalla luften blir het vid kompression, och måste kylas innan den leds in i kabinen.

UTGÅENDE LUFT

Kabintrycket regleras med ventilerna för utgående luft: Om mer luft släpps ut än vad som kommer in sänks trycket, och tvärtom.

CYLINDERFORM

Precis som gasflaskor och andra tryckbehållare har tryckkabinen ofta formen av en cylinder.

LIM OCH NITAR

Skarvarna mellan kabinens delar behöver vara helt täta och så lätta som möjligt. De är ofta nitade eller limmade.

DÖRRAR

Dörrarna går inåt, så att de inte kan öppnas av övertryck. I stället trycks de hårdare på plats.

VÄXER I LUFTEN

Tryckskillnaden får kabinen att expandera vid stigning och krympa vid landning. Förändringen är liten men påverkar materialet och orsakade på 1950-talet flera olyckor. Efter det förändrades konstruktionen och flygplan fick bland annat runda fönster i stället för fyrkantiga.

KÄLLA/FAKTAKOLL: MIKAEL GULLMAR, FLYGINGENJÖR, SAAB